

Font del Senyor

Gelida

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Es troba al camí de ca n'Oller des del castell de Gelida. A les falques del turó de ca n'Oller.
Emplaçament	Hi ha una senyal al camí principal. Des d'allà s'agafa el camí secundari, amb un cadenat per impedir el pas de vehicles, i a uns 100 m hi trobem la font.
Alçada:	406
Coordenades:	
Latitud:	41.42821
Longitud:	1.87602
UTM Est (X):	406085
UTM Nord (Y):	4586904

Classificació

Número de fitxa	08091 - 45
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Medieval Gòtic
Segle	XIV
Autoria de l'element:	Desconeguda
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	L'estat de conservació de la font és bo. L'únic element que requereix atenció és la porta de ferro que tanca la mina d'aigua, que està despenjada.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	BCIL / Zona arqueològica / 05/06/2015 / 8511-I . La font del Senyor, per les seves característiques històriques es tracta, més enllà d'una font natural, també un element patrimonial arqueològic si incloem les estructures associades a la font. Per tant li donem categoria de jaciment arqueològic també amb el grau de protecció que li pertoca com a jaciment arqueològic de la LLEI 9/1993, de 30 de setembre, del

Data aprovació:	dv., 05/06/2015 - 12:00
Número inventari	Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya 35105; Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya 3960
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	08090A007000170000ZQ
Fitxes associades:	
El castell de Gelida	
Autoria de la fitxa	Gerard Panadés. INSITU SL
Data de registre de la fitxa:	dt., 26/03/2024 - 09:05

Descripció

La font del Senyor és una mina d'aigua artificial excavada a la roca. La porta d'entrada a la mina és d'arc apuntat d'estil gòtic fet de pedra i amb una porta de ferro forjat que actualment està despenjada de les seves frontisses.

A la mina s'hi accedeix a través d'una galeria molt estreta i baixant uns esglaons molt drets i alts. A l'interior una doble galeria, una més alta transitable, i una segona més baixa, ambdues fetes amb pedra. També hi ha la pedra picada a partir de la qual s'encaixava el primer tram de tub ceràmic que portava l'aigua de la font fins al castell de Gelida. La conducció exterior de l'aigua, de poc més d'un quilòmetre estava feta de tubs ceràmics, com el que es pot veure al Centre d'Interpretació del castell.

Hi ha alguns elements de l'estructura de la canalització que completaven la mina que són parcialment visibles. A tocar del castell, al peu del camí es veuen restes del petit aqüeducte que portava l'aigua cap a l'interior de la fortificació. A l'interior del castell també s'observen restes del negatiu de la canalització ceràmica excavada a la roca. Segons l'estudi de Mauri, quan l'aigua entrava al castell, un repartidor enviava una part d'aigua a la cisterna de la plaça del Pedró, i la segona, canalitzada, a la part central i baixa del castell. El distribuïdor era una pica reaprofitada rectangular feta amb pedra de gres roig.

Observacions:

A l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic es coneix també amb el nom de font del Pau Moreno.

Història

Es tracta d'una mina d'aigua construïda al segle XIV pel gran reformador del castell Berenguer Bertran. Forma part del conjunt del Castell de Gelida, ja que una llarga canalització de més d'un quilòmetre feta de tubs ceràmics vidrats d'uns nou centímetres de diàmetre de la que encara es conserva algun tram, portava l'aigua de la mina fins al castell. L'aigua s'emmagatzemava mitjançant diverses cisternes connectades per una xarxa de canonades ceràmiques encara conservades parcialment. El topònim segurament faria

referència al responsable de construcció de la font i tota l'estructura associada de canalització per portar aigua fins al castell, Berenguer Bertran.

L'any 2021, segons notes d'Enric Carafí, l'Ajuntament va dur a terme operacions de neteja a la font del Senyor, localitzada al camí de ca n'Oller de la Muntanya. Aquesta acció va incloure l'eliminació de vegetació excessiva que comprometia l'estructura històrica de la font. També es va restaurar la reixa d'accés a la mina. Encara pendent, resta l'eliminació de brutícia i fang de la bassa que recull l'aigua, vital per al regadiu dels horts tradicionals.

La importància històrica i arquitectònica de la font ha estat destacada en estudis anteriors, incloent-hi el d'Alfred Mauri del 1984, que detalla la seva construcció en el segle XIV per Berenguer Bertran, així com el seu traçat fins a la plaça del Pedró, on proveïa d'aigua al castell.

Bibliografia

CARAFÍ, Enric (2021). "Confiant en el futur...!?". Programa Festa Major 2021, p. 43.

CARAFÍ, Mercè (1998). L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965. Efadós Editorial.

GONZÁLEZ, José, arquitecte director (2015). POUM de Gelida. Gelida.

MAURI, Alfred (2021). Arqueologia a Gelida. Programa Festa Major 2021, pp. 16- 19.

Enllaços d'interès:

[Castell de Gelida](#)

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.](#)

[Carta Arqueol...](#)

[Programa Festa Major 2021](#)

